

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Навчально-наукового інституту
«Каразінський інститут міжнародних
відносин та туристичного бізнесу»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

«28» серпня 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

«Міжнародне оподаткування»

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____

галузь знань _____ 29 Міжнародні відносини _____

спеціальність _____ 292 Міжнародні економічні відносини _____

освітня програма _____ Міжнародний бізнес _____

вид дисципліни _____ за вибором _____

ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2025/2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу» 2

28 серпня 2025 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та логістики Чемчикаленко Руслан Анатолійович

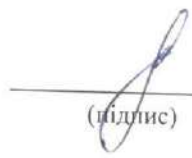
Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та логістики
Протокол № 1 від 27 серпня 2025 року

Завідувач кафедри

_____ Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

_____ (підпис)

Сергій АРХІПОВ / зав. каф. Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол № 1 від 27 серпня 2025 року

Голова науково-методичної комісії

_____ Ганна ПАНАСЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародне оподаткування» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» підготовки фахівців

першого (бакалаврського) рівня

(назва рівня вищої освіти)

спеціальність: 292 Міжнародні економічні відносини

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни «Міжнародне оподаткування» полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти стійких знань та практичних компетентностей з організації та функціонування систем та механізмів міжнародного оподаткування, аналізу тенденцій його розвитку в умовах глобалізації соціально-економічних процесів.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- ✓ набуття теоретичних знань щодо сутності податків, їхніх функцій і принципів, а також ключових термінів і понять податкової системи;
- ✓ вивчення особливостей оподаткування у світовій економіці, аналіз податкових систем різних країн (унітарних, розвинених) та основних теорій оподаткування;
- ✓ опанування механізмів застосування непрямих податків (ПДВ, акцизів, мита) у міжнародній торгівлі, особливо в контексті Європейського Союзу та України;
- ✓ засвоєння основ прибуткового оподаткування на міжнародному рівні, включаючи податки на прибуток корпорацій та фізичних осіб;
- ✓ вивчення методів врегулювання міжнародного подвійного оподаткування та аналіз його впливу на бізнес-діяльність;
- ✓ опанування практичних навичок визначення податкових зобов'язань з різних видів податків, що застосовуються в Україні;
- ✓ дослідження специфіки оподаткування інвестиційної діяльності та доходів нерезидентів на міжнародному рівні;
- ✓ аналіз сутності офшорних юрисдикцій, вільних економічних зон та їх ролі у світовій торгівлі та податковому плануванні;
- ✓ вивчення міжнародного досвіду сплати мита, зокрема в Європейському Союзі та Україні;
- ✓ ознайомлення з принципами функціонування соціального оподаткування і соціального страхування на прикладі різних країн світу.

1.3. Кількість кредитів – 3

1.4. Загальна кількість годин – 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	
Семестр	
7-й	
Лекції	
32 год.	
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	

Лабораторні заняття	
Самостійна робота	
42 год.	
в т.ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)	
не передбачені	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дисципліна

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.

ФК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК18. Здатність усвідомлювати зміст основних понять і законів міжнародного бізнесу, особливості організації та методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності.

ФК19. Здатність управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн.

ФК20. Здатність розв'язувати прикладні завдання в сфері обліку, аналізу, контролю, оподаткування міжнародного бізнесу.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дисципліна

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-

фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

ПРН18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

ПРН 27. Розуміти основні поняття і закони міжнародного бізнесу, а також особливості його організації, обирати методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності.

ПРН 28. Управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн.

1.8. Пререквізити: вивчення навчальних дисциплін Управління міжнародним бізнесом.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи та види міжнародного оподаткування

Тема 1. Загальна характеристика податків і податкової системи.

Суть податків, податкові терміни і поняття, функції і принципи оподаткування. Відмінні риси податків і зборів. Об'єкти оподаткування. Податкова база. Податкова ставка. Податковий період. Порядок обчислення податку; порядок і терміни сплати податку. Пільги по податках і зборах. Принципи оподаткування. Класифікації податків.

Система податкової класифікації Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР); класифікація, вживана Міжнародним валютним фондом (МВФ); класифікація за системою національних рахунків (СНР) і по Європейській системі економічних інтегрованих рахунків (ЄСЕР). Класифікація податків та податкова система України.

Тема 2. Особливості оподаткування у світовій економіці

Основні теорії оподаткування у світовій економіці. Загальні основи міжнародного оподаткування. Суть концепції Дєрнберга. Податки в міжнародній торгівлі. Оподаткування іноземних інвестицій.

Податкові системи іноземних держав, їх складові та особливості. Особливості оподаткування унітарних держав (Бельгія, Японія). Основні тенденції розвитку податкових систем промислово розвинутих країн.

Особливості оподаткування доходів домогосподарств на різних рівнях управління. Контроль за сплатою податків домогосподарствами в США. Особливості оподаткування домогосподарств в Німеччині, Канаді, Франції, Саудівській Аравії.

Тема 3. Непрямі податки у міжнародній торгівлі: Європейський союз

Сутність і склад непрямих податків (ПДВ, акцизи, мито). ПДВ у Європейському Союзі. Особливості обкладання послуг ПДВ. Перспективи європейського ПДВ.

Тема 4. Прибуткове оподаткування на міжнародному рівні

Сутність, функції та ставки податку на прибуток у різних країнах світу. Податок на прибуток корпорацій (фірм). Прибуткове оподаткування фізичних осіб. Податок на нетрудові доходи.

Розділ 2. Регулювання та інструменти міжнародного оподаткування

Тема 5. Врегулювання міжнародного подвійного оподаткування

Поняття міжнародного подвійного оподаткування. Антиоподаткування. Методи уникнення міжнародного подвійного оподаткування.

Тема 6. Особливості оподаткування інвестиційної діяльності на міжнародному рівні. Оподаткування дивідендів нерезидентів

Сутність оподаткування іноземних інвестицій. Податкова політика різних держав у стимулюванні інвестицій. Уніфікація процесів оподаткування інвестицій на міжнародному рівні. Особливості оподаткування доходів від інвестиційної діяльності. Оподаткування дивідендів нерезидентів суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 7. Юрисдикції з помірним оподаткуванням і нетипові офшорні центри

Причини й наслідки ухиляння сплаті податків. Зміст і призначення офшорних операцій. Специфіка офшорних зон. Особливості організації та діяльності офшорних компаній. Перспективи трансформації офшорних юрисдикцій на сучасному етапі.

Тема 8. Вільні економічні зони

Сутність вільної економічної зони (ВЕЗ), цілі їх створення та принципи функціонування. Класифікація ВЕЗ за характером об'єктів зонування, місцем розташування, об'єктів зонування та залежно від характеру взаємовідносин з національною економікою приймаючої країни. Специфіка режиму прикордонної торгівлі і транскордонного співробітництва. Проблема досягнення балансу передумов створення і наслідків функціонування вільних економічних зон.

Тема 9. Ввізне мито. Особистості сплати мита в Європейському Союзі та Україні

Мито для осіб, що прибувають з країн, які не входять до Європейського Союзу. Мито для осіб, які прибувають з країн-учасниць Європейського Союзу. Ввезення моторних транспортних засобів у Європейський Союз. Придбання моторного транспортного засобу в державах-членах Європейського Союзу. Мито в Україні.

Тема 10. Світовий досвід сплати соціальних податків

Сутність соціального оподаткування й соціального страхування. Соціальні податки у Великобританії. Соціальне страхування у Швеції та інших Північних країнах. Система соціального страхування Японії.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ВИДИ МІЖНАРОДНОГО ОПОДАТКУВАННЯ												
Тема 1. Загальна характеристика податків і податкової системи	12	6	2			4						
Тема 2. Особливості оподаткування у світовій економіці	10	4	2			4						
Тема 3. Непрямі податки у міжнародній торгівлі: Європейський Союз	10	4	2			4						
Тема 4. Прибуткове оподаткування на міжнародному рівні	8	2	2			4						
Разом за розділом 1	40	16	8	0	0	16						
РОЗДІЛ 2. РЕГУЛЮВАННЯ ТА ІНСТРУМЕНТИ МІЖНАРОДНОГО ОПОДАТКУВАННЯ												
Тема 5. Врегулювання міжнародного подвійного оподаткування	10	4	2			4						
Тема 6. Особливості оподаткування інвестиційної діяльності на міжнародному рівні. Оподаткування дивідендів нерезидентів	8	2	2			4						
Тема 7. Юрисдикції з помірним оподаткуванням і нетипові офшорні центри	8	2	2			4						
Тема 8. Вільні економічні зони	7	2				5						
Тема 9. Ввізне мито. Особистості сплати мита в Європейському Союзі та Україні	10	4	2			4						
Тема 10. Світовий досвід сплати соціальних податків	7	2				5						
Разом за розділом 2	50	16	8	0	0	26						
Усього годин	90	32	16	0	0	42						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Загальна характеристика податків і податкової системи	2	
2	Тема 2. Особливості оподаткування у світовій економіці	2	
3	Тема 3. Непрямі податки у міжнародній торгівлі: Європейський Союз	2	
4	Тема 4. Прибуткове оподаткування на міжнародному рівні	2	
5	Тема 5. Врегулювання міжнародного подвійного оподаткування	2	
6	Тема 6. Особливості оподаткування інвестиційної діяльності на міжнародному рівні. Оподаткування дивідендів нерезидентів	2	
7	Тема 7. Юрисдикції з помірним оподаткуванням і нетипові офшорні центри	2	
8	Тема 9. Ввізне мито. Особистості сплати мита в Європейському Союзі та Україні	2	
	Разом	16	

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Опрацювання конспекту лекцій, вивчення рекомендованої літератури за темами, які розглядаються в курсі	16	
2	Підготовка до практичних занять, доопрацювання та оформлення результатів практичних завдань, підготовка до виступів на заняттях	16	
5	Підготовка до підсумкового контролю	10	
	Разом	42	

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

7. Методи навчання

Під час викладання дисципліни «Міжнародне оподаткування» використовуються три групи методів:

словесні – розповідь, пояснення, бесіда, лекція, дискусія, робота з книгою – при опануванні здобувачами вищої освіти теоретичного матеріалу, визначенні дискусійних питань, встановленні переваг та недоліків використання тих чи інших інформаційних систем і технологій;

наочні – демонстрація реальних матеріалів з сфери дослідження дисципліни, що можуть використовуватися здобувачами вищої освіти під час виконання ним фахових завдань в практичній діяльності, ілюстрація запропонованого матеріалу схемами, графіками, мультимедійними презентаціями – для візуалізації запропонованого теоретичного матеріалу;

практичні – розв'язання практичних задач та кейсів – для формування вмінь і навичок, логічного завершення ланки пізнавального процесу стосовно конкретної теми, розділу навчальної дисципліни.

8. Методи контролю

Оцінювання знань здобувачів з дисципліни «Міжнародне оподаткування» передбачає всі види занять, передбачених навчальним планом. Під час вивчення дисципліни застосовуються такі методи оцінювання знань:

поточний контроль здійснюється на практичних заняттях в таких формах як:

усний контроль, що по своїй сутності передбачає діалог і перевірку репродуктивного відтворення студентом отриманої та самостійно знайденої інформації;

дискусія, що передбачає активний диспут між усією групою та викладачем стосовно знаходження відповіді на поставлене питання;

виконання розрахунково-аналітичних завдань зі сфери майбутньої фахової діяльності з допомогою існуючих інформаційних систем та технологій;

обговорення наукових статей з тематики практичних занять;

перевірка виконання письмових завдань, винесених на самостійну роботу студента за темою;

письмовий контроль у вигляді тестів

підсумковий контроль передбачає проведення екзамену з усього курсу.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання										Екзамен	Сума	
Розділ 1				Розділ 2								разом
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	60	40	100

T1, T2 ... – теми

Для допуску до складання екзамену здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль. На практичному занятті студент може отримати від 1 до 6 балів за різні види завдань. Максимально студент може отримати 60 балів в ході лекційних та практичних занять.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на основі проведення екзамену. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення зазначених тем.

Структура екзамену:

теоретичне питання – 10 балів

тести – 10 балів (5 тестових завдань x 2,0 бали);

практичне завдання – 20 балів.

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Тестування онлайн	виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. За кожною темою, де передбачено тестування, пропонується 5 тестових питань закритого типу (5 питань по 0,4 бали – разом 2 бали)	0-2
Робота над практичними завданнями	за логічну правильність дій та їх послідовність	1
	за відповідність арифметичних розрахунків еталонній відповіді	1
	за вміння інтерпретувати отримані результати	1-2

Критерії оцінювання теоретичного питання:

- повнота розкриття питання (5 балів), в т.ч.:
глибина теоретичного аналізу (2 бали) – оцінюється, наскільки детально та ґрунтовно розкрито основні аспекти питання, охоплено ключові теорії та концепції.
відповідність відповіді поставленому питанню (3 бали) – відповідь має чітко відповідати питанню, бути структурованою та охоплювати всі важливі аспекти теми;
- якість аргументації та прикладів (3 балів), в т.ч.:
аргументація (2 бали) – оцінюється логічність та обґрунтованість висновків, здатність студента робити правильні узагальнення та висновки;
приклади (1 бал) – наявність відповідних прикладів, які ілюструють теоретичні положення з практики міжнародної економіки;
- логіка викладу та структура відповіді (1 бал) – оцінюється логічна послідовність викладу матеріалу, правильне структурування відповіді;
- мова та стиль (1 бал) – оцінюється рівень грамотності (відсутність орфографічних, пунктуаційних та граматичних помилок) та стиль викладу (чіткість, зрозумілість та науковість).

Критерії оцінювання практичного завдання:

- За логічну правильність дій та їх послідовність – до 6 балів.
- За відповідність арифметичних розрахунків еталонній відповіді – до 4 балів.
- За вміння інтерпретувати отримані результати – до 10 балів.

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використанням сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою статей, тез доповідей, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу, публікацією чи відповідним сертифікатом);
- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
0-49	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Карлін М. І. Міжнародне оподаткування : Навчально-методичний посібник / М. І. Карлін. – Тернопіль : 2013. – 360 с.
2. Міжнародне оподаткування. Методичні рекомендації до практичних занять і самостійного вивчення дисципліни здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність 071 «Облік і оподаткування» / Свиноус І.В., Гаврик О.Ю., Хомовий С.М., Хомяк Н.В., Заболотний В.С., Свиноус Н.І. Біла Церква, 2021. 39 с.
3. Міжнародне оподаткування : навч. посіб. для студ. економіч. спец. / В. І. Грушко, Ю. О. Махортов, Н. А. Телічко, В. М. Бородачова; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. – 382 с.
4. Облік і звітність в оподаткуванні: навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / М.Т. Теловата, В. П. Пантелеєв, К. В. Безверхий, О.О. Григоревська, С.І. Ковач, О.А. Юрченко – К. : НАСОО. 2019. – 506 с.
5. Самусевич Я. В. С 17 Податкове планування та основи податкової оптимізації : навчальний посібник / Я. В. Самусевич, А. В. Височина. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – 344 с.
6. Тищенко В. Ф. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи [Електронний ресурс]: навч. посіб. / В. Ф. Тищенко, В. М. Остапенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 193 с.
7. Maisto G. Building Global International Tax Law - Essays in Honour of Guglielmo Maisto / G. Maisto. – Editor: Pasquale Pistone. – IBFD, 2022. – 712 p.
8. Lang M. Introduction to International Tax Law / M. Lang. - 3rd edition. - IBFD, 2021. – 682 p.

Допоміжна література

1. Митний кодекс України від 11.07.2002 р. № 92-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/>
2. Податковий Кодекс України № 2856-VI від 23.12.2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
3. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16 квітня 1991 року № 959-XII із зм. та доп. № 3610-VI від 07.07.2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
4. Андрущенко В. Л. Податкові системи зарубіжних держав : [Навчальний посібник] / В. Л. Андрущенко, З. С. Варналій, І. А. Прокопенко, Т. В. Тучак. – К. : Кондор-Видавництво, 2012. – 222 с.
5. Бойко О. Специфіка податкових систем України і країн європейського союзу та їх порівняльний аналіз / О. Бойко. // Ефективність державного управління. – 2016. – Вип. 4 (49). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/edu_49/fail/38.pdf

6. Бурцева О. Є. Порівняльний аналіз податкових систем країн ЄС / О. Є. Бурцева, О. О. Власов // Ефективна економіка. – 2017. – №12. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6011>

7. Демченко М. Порівняльна характеристика показників податкового навантаження України та країн світу / М. Демченко, Я. Однолько // Наука онлайн : Міжнародний електронний науковий журнал. – 2018. – №5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nauka-online.com/ua/publications/ekonomika/2018/5/porivnyalna-harakteristika-pokaznikiv-podatkovogo-navantazhennya-ukrayini-ta-krayin-svitu/>

8. Карлін М.І. Податкові системи зарубіжних країн: навчальний посібник / М. І. Карлін. – К. : Видавничий дім «КОНДОР», 2018. – 368 с.

9. Козак Ю. Г. Міжнародне оподаткування : Навчальний посібник / За ред. Ю. Г. Козака, Н. С. Логіної, В. М. Слепця. – вид. 2-ге, перероблене і доповнене. – К. : ЦНЛ, 2005. – 656 с.

10. Литвиненко Я. В. Податкові системи зарубіжних країн : Навч. посіб. / Я. В. Литвиненко, І. Д. Якушик. – К. : МАУП, 2004. – 208 с.

11. Ломака Є.А. Дослідження існуючих систем оподаткування в країнах з розвинутою економікою. Вісник ХНУ ім. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Краєзнавство. Туризм». 2019. Вип.9. С. 115-120

12. Оптимізація оподаткування в матеріалах податкових та судових органів / За заг. ред. В. Руденка : Книга. – К. : Бліц - Інформ, 2008. – 226 с.

13. Податкові системи зарубіжних країн : метод. рекомендації до вивч. курсу : для спец. 071 «Облік і оподаткування» / [уклад. : Т. В. Фоміна] ; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т, каф. аудиту та оподаткування. – Кропивницький : ЦНТУ, 2018. – 96 с.

14. Gordon R. H., Hines J.R. Jr. International Taxation. URL: https://www.researchgate.net/publication/4917997_International_Taxation

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <http://intransz.eerc.kiev.ua> – Бібліотека Консорціума економічної освіти та досліджень.
2. <http://www.liga.kiev.ua> – Інформаційно-пошукова система законодавства України.
3. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського.
4. <http://www.uinte.kiev.ua> – Українська система науково-технічної та економічної інформації.
5. http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/povidomlenia_/2012_povidomlenia-modernizatsia/print-59283.html – Міжнародний досвід: адміністрування податків в Європі.
6. <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkhiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/usa/> – Світовий досвід оподаткування у США.
1. <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkhiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/germany/59048.html> - Світовий досвід оподаткування: Німеччина

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/розпоряджень ректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам надається можливість скласти екзамен **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Міжнародне оподаткування» (режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6536>).